

Aan de leden van de Tweede Kamer
t.a.v. de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken
Per e-mail: cie.biza@tweedekamer.nl

Datum	Bijlage(n)
11 november 2021	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esmé Wiegman – van Meppelen Scheppink	06 21 70 35 81
Onderwerp	Ons kenmerk
WGO Wonen en Ruimte	VA-21-067

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 15 november 2021 is het wetgevingsoverleg Wonen en Ruimte. Met deze gezamenlijke brief vragen Aedes, het Leger des Heils en Valente uw aandacht voor een aantal onderwerpen, te weten:

1. De problematiek inzake het huisvesten van aandachtsgroepen
2. Huisvesten naar draagkracht wijk, met goede zorg en begeleiding
3. Opgave dakloosheid en het Europese platform

Huisvesting aandachtsgroepen –urgent actie nodig

Op 8 juli 2021 verscheen het rapport '[Een thuis voor iedereen](#)' van de interbestuurlijke werkgroep huisvesting aandachtsgroepen onder leiding van Bernard ter Haar. Een brede coalitie, die bestaat uit vijf ministeries (BZK, VWS, OCW, JenV, SZW), VNG, Aedes en de G4 en G40 heeft hier aan gewerkt. Ook zorgaanbieders als het Leger des Heils en anderen, verenigd in Valente, gaven inbreng aan het rapport. De conclusie is kraakhelder. **Het gaat niet goed met de huisvesting van aandachtsgroepen in Nederland en hier moet snel actie op worden ondernomen.**

Mensen met een ernstige psychische aandoening of verstandelijke beperking, dakloze mensen, vrouwen uit de vrouwenopvang, statushouders, arbeidsmigranten, studenten, ouderen. Ze beconcurreren elkaar om het beperkte aantal beschikbare en betaalbare huurwoningen. Volgens de commissie ontbreekt een integrale aanpak, waarbij adequate huisvesting wordt gecombineerd met voldoende begeleiding, bestaanszekerheid en deelname aan de maatschappij. **De focus moet verschuiven van een aanpak per aandachtsgroep naar oplossingen voor alle aandachtsgroepen.**

Spoedpakket

In '[Een thuis voor iedereen](#)' pleiten partijen voor een brede set urgente maatregelen in een spoedpakket, samen met een tienjarige Nationale Samenwerkingsagenda. Meer schuldpreventie, meer begeleiding, ontschotting van budgetten, woonzorgvisies en voldoende financiële middelen voor gemeenten moeten sociale problemen voorkomen. Het creëren van extra woonruimte op korte termijn moet mogelijk worden door afschaffing van de kostendelersnorm en vereenvoudiging van

regels rond woningdeling en woningsplitsing. Voor alle gemeenten moet gelden dat minimaal 30% van de te realiseren woningen en de woonvoorraad bestaat uit sociale huurwoningen en woonvoorzieningen voor mensen met lage inkomens en aandachtsgroepen, tenzij er regionaal afspraken worden gemaakt tussen gemeenten over een andere verdeling, die in voldoende sociale huisvesting resulteert.

Bijzondere aandacht

In de komende jaren is jaarlijks vijf miljard euro nodig om die gecombineerde aanpak te kunnen realiseren. Dit geld bespaart volgens de commissie veel kosten die nu nog voortvloeien uit de sociale ellende van mensen die niet goed gehuisvest of begeleid worden. Bijzondere aandacht geeft het rapport aan de leeftijdscategorie van 18-23 jaar. Goede huisvesting en tijdige ondersteuning kunnen ergere problemen en daarmee maatschappelijke kosten op latere leeftijd voorkomen.

Aedes, Valente en het Leger des Heils onderschrijven de aanbevelingen van het rapport. We zien dat het aantal beschikbare sociale huurwoningen voor deze aandachtsgroepen veel te laag is om te kunnen voldoen aan de enorme vraag. Hierdoor ontstaat er ongewenste concurrentie en verdringing tussen urgent woningzoekenden, en daarnaast komen regulier woningzoekenden ook onvoldoende aan bod. Dat is precies wat je niet wilt voor mensen die vaak toch al kwetsbaar zijn. De voorgestelde maatregelen kunnen zowel op korte als lange termijn veel van de kopzorgen oplossen.

In de Kamerbrief van 5 november jl. schrijft de minister dat 10x 10 miljoen euro extra beschikbaar komt voor huisvesting van aandachtsgroepen. Dit geeft aan dat het kabinet ook ziet dat hier meer aandacht voor moet zijn, maar is volstrekt onvoldoende in het licht van de grote maatschappelijke opgave.

We vragen u dan ook de aanbevelingen uit het rapport ‘Een thuis voor iedereen’ expliciet te betrekken bij dit debat en breder bij de formatie als nieuwe plannen worden gemaakt. Ook vragen wij u hier blijvend politieke en bestuurlijke aandacht voor te hebben, bijvoorbeeld met een jaarlijkse voortgangsrapportage.

Huisvesten naar draagkracht met goede zorg en begeleiding

Wij vinden dat iedereen in Nederland zoveel mogelijk moet kunnen deelnemen aan de maatschappij. Dat betekent dat iedereen die dat kan, moet kunnen wonen in de wijk. Ook mensen met een vraag om zorg of (financiële) begeleiding. Daarbij is het van belang om rekening te houden met de draagkracht van wijken. Hierdoor blijft een wijk leefbaar en kunnen bewoners prettig samenleven. Dit is een delicate balans waar geen heilige graal voor bestaat, maar waar professionals vaak wel goed zicht op hebben. De samenstelling van een wijk is cruciaal, er moet sprake zijn van een balans in het aantal bewoners met een grote bestaanszekerheid en bewoners die een steuntje in de rug nodig hebben. Die balans moet voor alle wijken gelden: in wijken met veel draagkrachtige huishoudens en ook in wijken waar nu een concentratie van aandachtsgroepen is.

Daarvoor hebben corporaties flexibiliteit nodig in de toewijzing van woningen om tot een evenwichtige verdeling te komen. Samenwerking tussen corporaties, gemeenten en zorgaanbieders moet onderdeel worden van woonzorgvisies en van prestatieafspraken. Samen optrekken, afspraken over de wederzijdse inzet, en over de noodzakelijke informatie uitwisseling over de situatie in de wijk

moeten onderdeel van die afspraken zijn. Bij een wijkgerichte aanpak hebben partijen ook ruimte nodig om budget voor participatie, leefbaarheid en begeleiding te ontschotten, om zo cliëntgericht zorg en welzijn optimaal te combineren. Op deze manier kan er serieus bespaard worden op de totale maatschappelijke kosten (doorbraakmethode).

CBS schatting aantal dakloze mensen

Recent is de CBS schatting met cijfers over dakloosheid uitgekomen. We zien dat er nog steeds ruim 30.000 mensen naar schatting dakloos zijn (dakloze gezinnen en 65plussers niet meegeteld). Er wordt voortgang geboekt bij de aanpak. We nemen waar dat bijvoorbeeld het aantal huisuitzettingen enorm is gedaald. Het gaat echter nog niet goed en snel genoeg. De adviezen in het rapport 'Een thuis voor iedereen' doet ook een aantal goede suggesties in de aanpak van dakloosheid, zoals woningdelen door het inzetten van *friendscontracten*.

Wij vragen het Rijk dit en andere in het rapport benoemde adviezen zoveel mogelijk te stimuleren. Oplossingen zoals deze, maar ook bijvoorbeeld in de vorm van flexwoningen, zijn nodig.

Flexwoningen helpen om de druk op de opvang te verlichten en de wachttijden tot uitstroom te verkorten. Daarvoor is extra inzet nodig. We zijn blij met de toezegging van de minister om € 25 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van meer flexwoningen. Om die snel te realiseren vragen we de minister om in samenspraak met de gemeenten snel met locaties te komen zodat op korte termijn een slag gemaakt kan worden.

Europese samenwerking

Op Europees niveau is het initiatief genomen om extra in te zetten op de aanpak van dakloosheid. Op 21 juni jl. heeft Nederland daartoe een brede verklaring ondertekend samen met een groot aantal lidstaten. In 2021 start een Europees platform over het voorkomen en terugdringen van dakloosheid. Het belangrijkste doel van het platform is het uitwisselen van kennis en ervaring. Graag horen we van de minister hoe zij samen met de bewindspersonen van VWS deelname aan het Europees Platform gaat ondersteunen en bevorderen.

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neemt u dan gerust contact op met ons of met Esmé Wiegman, via esme.wiegman@valente.nl op 06-21703581.

Met vriendelijke groet,

Martijn van Rijn
Voorzitter Aedes

Kapitein Harm Slomp
Bestuursvoorzitter Stichting Leger des Heils
Welzijns- en Gezondheidszorg

Ineke van Hooff
Voorzitter Valente